

Verksamhetsplan

Fas: Verksamhetsplan 2020 **Rapportperiod:** 1.1.2020 **Organisation:**
Stadsutvecklingsnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Nämnden handhar de uppgifter som utgör de fysiska förutsättningarna för stadsutvecklingen.

Nämnden/stadsarkitektkansliet avger utlåtanden och stadsarkitektkansliet tar fram nödvändiga utredningar och informerar allmänheten om aktuella stadsplaneringsfrågor.

Stadsutvecklingsnämndens verksamhet handhas av stadsarkitektkansliet.

Nämndens verksamhetsidé är att med utgångspunkt i den befintliga stadens gestalt och förstärkta identitet förtäta bebyggelsen på ett attraktivt och stadsmässigt sätt. Eftersom staden är i ständig förändringsprocess måste stadsplanerna ses över kontinuerligt.

Detaljplaneringen utgör verksamhetens tyngdpunkt samtidigt som arbetet fortgår med översiktliga utvecklingsplaner.

Nämnden strävar till social, ekonomisk, kulturell och miljömässig hållbarhet.

Omvärldsanalys

Stadsplanering syftar till en god framförhållning när det gäller utbud av bostadstomter och beredskap för företagsetablering.

På stadens mark finns det för tillfället tomtreserv för både egnahemstomter och bostadsvåningshustomter i norr och söder. Hösten 2019 kommer tomtreserven att utökas med 3 tomter vid Kasberget för 3-4 parhus eller egnahem och under åren 2020-21 med 23 egnahemstomter och 3 tomter med kedjehus på Södra Lillängen. När besvärprocessen för Rönnerbergs torg slutförts tillförs ytterligare två bostadsvåningshustomter med ett beräknat tillskott på ytterligare minst 140 bostäder i flervåningshus. På Rönnerbergs torg möjliggörs även olika typer av gruppboende antingen för studerande eller äldre med tillgång till gemensamma faciliteter. Nybyggda våningshus med dagens krav på tillgänglighet ger staden beredskap att möta ökningen av äldre åldersgrupper och deras behov att kunna bo hemma allt längre.

Under arbete är delgeneralplanen för Svinö och delgeneralplanen för Styrsö. Efter att delgeneralplanerna är i kraft kan detaljplaneringen påbörjas i början av 2020-talet. Speciellt på Svinö holme kommer stadens tillgång tomtreserv för en lång tid att tryggas.

Efter att delgeneralplanerna för Svinö och Styrsö slutförts bör under åren 2021-22 stadens vision för arbetsplatsområdet vid Rossen och Klintkajen formuleras och en studie för bostadsö i Slemmern tas fram.

Inför en framtida generalplan för Mariefhamn och som en del av en hållbar planering bör en grönplan och en blåplan tas fram. Arbetet med en grönplan inleds med att inventeringar tas fram om budgetmedel reserveras för stadsutvecklingsnämnden.

En ny generalplan för Mariefhamns centrum är under planprocess och kommer när den är i kraft att ge tydliga förutsättningar för utvecklingen för centrum.

Ekonomisk hållbarhet:

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

INDIKATORER

Antalet företag med hemort Mariehamn ska öka jämfört med indexåret 2016

Befolkningstillväxten i staden ska öka till i genomsnitt 1 procent eller 116 personer per år.

Invånarnas betyg på staden som plats att leva på ska förbättras.

Nöjd-Region-index 77,9 år 2015, medborgarundersökning Mariehamn, ÅSUB 2015:6

AKTIVITETER

- Förslag till delgeneralplan för Mariehamns centrum förväntas träda i kraft under 2020. Planen möjliggör en dubbling av affärsyta och boendeyta och en mindre utökning av kontorsyta.
- Ändring av stadsplanerna för stadsdelen Sveden omfattande 119 tomter förväntas träda i kraft under 2020.
- Förslag till delgeneralplan för Svinö holme tas fram under 2020.
- Förslag till delgeneralplan för Styrö holme tas fram under vissa förutsättningar.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

INDIKATORER

Medarbetarindex för staden som helhet ska öka till att överstiga 80.

Medarbetarindexet är resultatet av stadens medarbetarundersökning och visar personalens uppfattning om arbetsuppgift, arbetssituation, samarbete och påverkansmöjligheter, information, fysisk arbetsplats, företagshälsovård samt personalförhöllanden. År 2015 uppmättes index 79,2.

Ledarskapsindex för staden ska öka till att överstiga 77.

Ledarskapsindex är ett delresultat av stadens medarbetarundersökning och visar medarbetarnas uppfattning om sina ledare och ledarnas förmåga att lyssnar på medarbetare, visa respekt, ge konstruktiv återkoppling och utveckla verksamheten tillsammans med sina medarbetare. År 2015 uppmättes index till 73,66.

Sjukfrånvaron inom stadens verksamheter ska minska till högst 4 %.

År 2015 uppgick sjukfrånvaron till 5,02%.

AKTIVITETER

- Studieresor och utbildningstillfällen erbjuds personalen med anknytning till aktuella arbetsuppgifter.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

INDIKATORER

Stadens lånebörda ska minska till att underskrida 25 miljoner euro.

30,9 miljoner euro 31.12.2015

Stadens resultat före avskrivningar (årsbidrag) ska i genomsnitt, sett över mandatperioden, vara högre än investeringsnivån.

Skattebasen år 2019 i Mariefhamn ska efter inflationsjustering ha ökat med minst 6 procent jämfört med indexåret 2016.

Skattebasen är den massa av förvärvsinkomster som är föremål för kommunal inkomstbeskattning.

AKTIVITETER

- Förslag till delgeneralplan för Svinö holme tas fram.
- Förslag till delgeneralplan för Styrösö holme tas fram förutsatt att trafikförbindelsen löses.
- Stadsplaneändringsansökningar från privata markägare behandlas.

Social hållbarhet:

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens verksamheter ska förbättras från 68,5 år 2015.

Nöjd-Medborgar-Index 68,5 år 2015, Medborgarundersökning Mariefhamn 2015, ÅSUB 2015:6

Antal undanröjda fysiska hinder skall vara fler än under indexåret 2016.

Antalet e-tjänster som staden erbjuder ska öka jämfört med år 2016.

AKTIVITETER

- Större stadsplaneärenden förses med konsekvensbedömning för social hållbarhet.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

INDIKATORER

Valdeltagandet i kommunalvalet 2019 ska öka i förhållande till 64,4 % i valet 2015.

Invånarnas bedömning av sina möjligheter till inflytande på stadens verksamheter och beslut ska förbättras.

Nöjd-Inflytande-Index 54,1 år 2015, Medborgarundersökning Mariefhamn 2015, ÅSUB 2015:6.

Antal tvärssektoriella samarbeten inom staden och samarbeten med andra kommuner, föreningar och näringsliv.

AKTIVITETER

- De aktuella stadsplaneförslagen finns framställda på stadens hemsida.
- Samråd ordnas i samband med komplexa stadsplaner som har betydande inverkan.
- Tvärssektoriellt samarbete vid planläggning med olika berörda enheter i staden.

- Tvärsektoriellt samarbete med landskapet och berörda kommuner, föreningar och näringsliv sker i samband med större stadsplaneärenden.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

INDIKATORER

Den öppna arbetslöshetsgraden bland ungdomar under 25 år i Mariehamn ska minska jämfört med år 2016.

Det upplevda hälsotillståndet bland eleverna i grundskolan ska förbättras.

År 2013 upplevde 23 % av stadens högstadiel elever sitt hälsotillstånd som medelmåttligt eller dåligt. Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd, 2013.

Andelen elever som upplever att de är utsatta för mobbing ska minska

År 2016 upplevde 9 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Strandnäs skola, 14 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Övernäs skola samt 7 % av eleverna i Ytternäs skola att de är utsatta för mobbing. KIVA-2016.

Invånarnas värdering av trygghet i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger invånarnas bedömning av hur tryggt och säkert det är att vistas utomhus på kvällar och nätter, hur trygg och säker känner sig mot hot, rån och misshandel samt hur trygg och säker man kan känna sig mot inbrott i hemmet. Bedömningen år 2015 var 81,2.

Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

- Genom planläggning skapa förutsättningar för trygga allmänna mötesplatser.
- Framtagning av utkast till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen som rekreationsområde.
- I stadsplaner tillgodoses behovet av bostadsnära grönområden för rekreation. (Miljömål 4.3)

Kulturell hållbarhet:

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av fritidsmöjligheter i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger; tillgång till parker, grönområden och natur; möjligheter att utöva sport, musik, kultur, friluftsliv- och föreningsliv; tillgång till idrottsevenemang; tillgång till kulturevenemang. Bedömningen år 2015 var 77,9. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

- Genom planläggning skapa förutsättningar för trygga allmänna mötesplatser.
- Framtagning av utkast till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen som rekreationsområde.
- I stadsplaner tillgodoses behovet av bostadsnära grönområden för rekreation. (Miljömål 4.3)

- Som en del av hållbar planering tas en grönplan fram. Arbetet inleds med att inventeringar tas fram under 2020. (Miljömål 4.1)

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

INDIKATORER

Antal egna och samproducerade kultur- och kulturarvsfrämjande evenemang ökar jämfört med 2016.
Antal insatser för vård av kulturarv och kulturturism ökar jämfört med 2016.

AKTIVITETER

- Stadsplan tas fram för stadens esplanader.
- Försäkra bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader genom K-märkning. Planändring av Navigationskolan godkänns under året.
- Vård av kulturarvet uppmuntras med rådgivning och genom att staden delar ur stadsbildsbidrag samt att Chiewitzpris utses.

Staden månar om värdefulla kontakter och samarbeten.

INDIKATORER

Staden omvärderar sina externa kontakter i syfte att delta i samarbeten och evenemang som ger mervärde för staden utgående från övriga målsättningar.

AKTIVITETER

- Stadsarkitektkansliets personal och stadsutvecklingsnämnden genomför studieresor och deltar i kurser och seminarier kring arbetet och aktuella frågor för att skapa nätverk.
- Stadsarkitekten informerar besöksgrupper om aktuell stadsplanering i Mariehamn.

Miljömässig hållbarhet:

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

INDIKATORER

Fortsatt ISO 14001 certifiering samt godkänd årlig ISO 14001 auditering.

Uppfyllda miljömål, genom verkställande av årliga miljöhandlingsplaner.

Tom 31.12.2017 innebär det i korthet: Minska koldioxidutsläppen. Öka inköpen av miljöanpassade varor och tjänster. Öka andelen livsmedel, som produceras enligt ekologiskt hållbara metoder och som staden tillhandahåller skola, dagis och äldreomsorg m.m. Optimera avloppsreningen. God inomhusmiljö med dokumenterat fungerande ventilation och radonnivåer inom av fullmäktige fastställda gränsvärden.

AKTIVITETER

- Större stadsplaneärenden förses med en fördjupad miljökonsekvensbedömning.

- Som en del av hållbar planering för att säkra biologisk mångfald tas en grönplan fram. Arbetet inleds med att inventeringar tas fram under 2020. (Miljömål 4.1)
- Som en del av hållbar planering tas hänsyn till klimatanpassning. (Miljömål 4)
- Som en del av hållbar planering tas fram förslag som syftar till att öka träbyggnation utifrån ett brett perspektiv där planeringsverktyg, regelverk, stöd med mera beaktas. (Miljömål 1)

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens insatser för att invånarna skall kunna leva miljövänligt skall förbättras.

Bedömningen år 2015 var 60,8. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

- Framtagning av utkast till stadsplan för våtmarken i stadsdelen Apalängen, som utgår från en våtmarksplanering för en renare vattenmiljö och rekreation.
- I planeringen underlätta för den lätta trafiken vad gäller cykelleder och strandpromenader. (Miljömål 4)

NYCKELTAL

Titel	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Fastställda stadsplaner, totalt	8		
Fastställda stadsplaner, komplexa	6		
Fastställda stadsplaner, enkla	2		
Nya egnahemstomter	41	13	13
Nya flerbostadstomter	1		2
Nya övriga tomter	1		1
Stadsplanerad areal (ha)	23,1	27,6	51
Stadsplanerad areal, tidigare oplanerad (ha)	17,1	11,0	24
Stadsplanerad byggnadsrätt (v.y. m ²)	31 762		
Stadsplanerad byggnadsrätt (v.y. m ²), ny	4 751		
Uppskattat antal nya bostäder (1/75 m ² v.y. bostad)	59	76	164

Grönområden, allmänna parker m ²	94 982		
Grönområden, allmänna parker m ² , därav nya	94 982		
Samråd	3	3	2
Besök på hemsidan	6 586		
Utlåtanden	35	40	
Nämndmöten	11	10	10

Personal

Nämndens personalbudget bygger på att 4 årsarbeten skall förverkligas. 0,6 årsarbete är vakant och arbetet är för tillfället fördelat mellan stadskansliet och stadsarkitektkansliet. Jämfört med år 2019 innebär detta ingen ändring.

Dessa årsarbetare fördelas på 4 personer av vilka 2 är anställda i ordinarie tjänsteförhållande, 2 i ordinarie arbetsavtalsförhållande och inga tillfälliga eller timbaserade anställningar under helår. Under sommarperioden anställs studeranden för att göra utredningar.

Planerade uppföljningar och utvärderingar

Nämnden behandlar de av stadsfullmäktige bestämda tertialuppföljningarna av budgetåret.

Rapporteringsplan till nämnden

Rapportering sker i samband med nämndmöten.